

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Dato: 24.08.2016

Vår ref: 16/2491 - 3 TOS (16/26624)

Dykkar ref:

Høyringsvar frå Bjørgvin bispedømeråd - Vigselsliturgi og forbønsliturgi for likekjønna og ulikekjønna par

Bjørgvin bispedømeråd har i møte 23. august 2016 drøfta og vedtatt fylgjande høyringsvar til kirkerådet si høyring:

- 1. Mener dere at liturgiforslagene (Ordning for vigsel og vigselsliturgi og forbønsliturgi for likekjønnede og ulikekjønnede par/) svarer godt til Kirkemøtets vedtak (KM sak 17/16)?**

Ja, men vi ynskjer prinsipielt ikkje ei slik ordning då det bryt med vår oppfatning av kva eit ekteskap er.

- 2. Er dere enige i å kalle ordningen «Vigselsordning for likekjønnede og ulikekjønnede par» / «Vigselsordning for likekjønna og ulikekjønna par»? Gi eventuelt forslag til en annen benevnelse.**

Ordninga bør kallast «Vigselsliturgi 2017», med undertittel: «Vigselsordning for likekjønnede og ulikekjønnede par» / «Vigselsordning for likekjønna og ulikekjønna par»

- 3. Almennelige bestemmelser (s 1-2).**

Støtter at denne formuleringa er tatt med: «Forrettande prest har avgjerdsmynde når det gjeld bruken av denne liturgien, jf. Tjenesteordning for menighetsprester, § 7», sidan den gjev uttrykk for dagens ordning. (sjå kommentar til pkt 11)

Støtter at det vert nytta «paret» der det i vigselsliturgien står «brudeparet», men formuleringa «som skal verta ektevigde», som berre er nytta her, bør gjerast om til «som skal verta vigde» som er nytta i resten av liturgien.

- 4. Den innledende teksten eller til punktene 1, 2 og 3 i forslaget til vigselsliturgi for likekjønnede og ulikekjønnede par?**

Støtter at det vert nytta «Dei som skal verta vigde» og «paret» der det i vigselsliturgien står «brudeparet». Dette må og gjerast i den nynorske liturgien i innleiinga.

5. De innledende ordene under punkt 4 Skriftlesninger («Gud har skapt oss [...] stå ved hverandres side livet ut»)?

Innleiinga før skriftlesinga er i ekteskapsliturgien ei parafrasering av Matt 19,4-6 (vera eitt) og 1. Mos 27-28a (velsigning) som NFG kallar fundamentalord: «Han har ordna det såleis at mann og kvinne skal vera eitt, og han har stadfesta denne sameininga med si velsigning.» Orda «ordna det» og «stadfest» i fortidform viser til Guds ordnande og stadfestande handling i 1. Mos. Dette er eit fundamentalord i den forstand at det gjeld ordninga, det gjeld alle ekteskap, ikkje spesielt dette eine aktuelle paret, så Guds velsigning av ordninga er stadig gyldig sjølv om dette eine ekteskapet ryk.

Difor vert det svært vanskeleg å bruka ordet «stadfestar» i presens med Gud som subjekt i den nye liturgien, både fordi ein har sagt at ein ikkje treng eit fundamentalord og fordi ein manglar ei stadfestande handling parallell til 1. Mos. I tillegg er innleiinga fokusert på paret sitt val og ikkje på ei allmenn ordning, slik at formuleringa i forslaget knyter Guds stadfestande velsigning til dette einskilde paret sitt val. Og utan å visa til ei tydeleg handling ut frå eit bibelord kan ein ikkje ta Guds velsigning for gitt, berre be om den.

Når målet er at dei to skal vera likeverdige må ein her bruka formuleringar som viser grunnlaget for den ekteskapsforståinga som liturgien kviler på. Når den ikkje kviler på eit fundamentalord, kan ein heller ikkje formulera seg slik. Då må ein anten ta bort ordet «stadfestar» med Gud som subjekt eller la ordet visa til ei anna stadfestande handling, til dømes: «Når to menneske vel å leva saman i ekteskap stadfestar vi denne sameininga ved å be om Guds velsigning.» Då vil ordet «stadfestar» visa bakover til innleiingsorda i *punkt 2 Inngangsord* og framover til innleiinga i *punkt 7 Ekteskapsinngåing* der denne formuleringa er brukt: «Kom no fram til Herrens altar, så vi kan høyra løfta dykkar til kvarandre og be om Guds velsigning over dykk og over heimen dykkar.» Dette svarar best til denne ekteskapsforståinga som ikkje bygger på eit fundamentalord, men på partane si felles avgjerd.

Alternativt kan ein ta heilt bort ordet «stadfestar» og seia: «Når to menneske vel å leva saman i ekteskap feirar vi denne sameininga for Guds andlet med Guds ord og bøn om velsigning.»

6. Forslaget til to obligatoriske skriftlesninger og at disse skal være Sal 36,6-10 og 1 Joh 4,7-12? Angi eventuelle andre forslag til lesninger.

Foreslår som obligatoriske bibeltekstar Salme 36 og 1. Kor 13. Vi er samde i at salmeteksten løfter blikket og takken til Gud og lovprisar Guds kjærleik og glede og difor høver godt. 1. Kor 13 handlar om kjærleikens vesen og set kjærleiken i relasjon til trua og håpet på ein måte som og kan seiast i ein samlivskontekst. Det er ein betre tekst enn 1. joh 4,7-12 nettopp fordi denne teksten når han vert teken ut av sin kontekst som kristen nestekjærleik og vert sett inn i ein samlivskontekst forankrar kjærleiken på ein måte som ikkje alle vil kjenna seg att i (kvar den som elsker er fødd av Gud og kjenner Gud) og kan oppfattast fordømande mot samlivsbrot (Den som ikkje elsker, har aldri kjent Gud).

Når dei to liturgiane skal vera likeverdige er det ingen sakleg grunn til å endra introduksjonsordet til dei frie tekstlesingane frå «Lat oss vidare høyra frå Guds ord» i vigselsliturgien til «Lat oss høyra kva Guds ord seier om kjærleik og truskap» i den nye liturgien. Denne formuleringa liknar tilsvarande i den førre vigselliturgien som hadde obligatoriske, tematisk ordna bibeltekstar. No er dei ikkje tematisk ordna og ei slik formulering vil anten styra tekstvalet til å inkludera dei to tema eller vera misvisande fordi ein vel tekstar med andre tema. Her bør ein difor velja same formulering som i vigselsliturgien.

7. Punkt 7 Ekteskapsinngåelse.

Støttar framlegget.

8. Punktene 8 – 13 (Overrekkelse av ringer, forbønn, musikk/symbolhandlinger, salme, velsignelse, utgang).

Støtter at det vert nytta «ekteparet» der det i vigselsliturgien står «brudeparet». Formuleringa i forbøn A svarar godt til Bjørgvin sitt forslag om ny formulering av innleiinga i punkt 4.

9. Det er lagt til 4 nye skriftlesningene som en kan velge å lese. Bør noe tas ut og/eller andre skriftlesninger tas inn?

Orda i Rut 1,16b-17a er malplasert i ein vigselsliturgi og bør tas ut fordi dei er frå svigerdotter til svigermor og handlar om at svigermora alltid skal vera der. Når det står «din Gud er min Gud» kan dette bli feil for mange par.

10. Forbønsliturgi for likekjønnede og ulikekjønnede par.

Dei same merknadar som er gjeve ovanfor gjeld også forbønsliturgien.

11. Andre kommentar

Det er viktig dersom mange skal vera komfortable med å bruka liturgien at ein ikkje brukar formuleringar i punkt 4 eller andre stader som er ei språkleg herming av den andre liturgien som det ikkje er tekstleg dekning for; «Gud stadfester», og som gjev skinn av å ha ei anna ekteskapsforståing enn den liturgien reelt er eit uttrykk for. Ein må heller finna nye uttrykk. Då vil det opplevast som ein sannare liturgi. Samstundes er det viktig at liturgiane er like der dei kan vera like for å framstå som tilsvarande kvarandre og likeverdige.

Vi viser til punkt 3 og ber om at det vert arbeidd vidare med spørsmålet om kven som skal ha avgjersmynde når det gjeld å velja liturgi.

Med helsing

Jan Ove Fjelltveit e.f.
Stiftsdirektør

Tore Skjæveland
kyrkjefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur.

Kopi til:
Kirkerådet

Postboks 799 Sentrum

0106

OSLO

Mottakere:
Kirkerådet

Postboks 799
Sentrum

0106

OSLO